

Sygn. akt VIII U 1100/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Pierzycka-Pająk
Protokolant:	Maria Szczęsna

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2014 r. w Gliwicach

sprawy K. G. (G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 4 marca 2014 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Maria Pierzycka-Pająk

Sygn. akt. VIII U 1100/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 marca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu K. G. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat. Powołując się na art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, a od wydania poprzednich decyzji odmownych nie przedłożył żadnych nowych dowodów, w związku z czym, brak podstaw do przyznania świadczenia.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Po ostatecznym sprecyzowaniu na rozprawie w dniu 8 lipca 2014r. wskazał, że nie kwestionuje wykazanych przez pracodawcę, w przedłożonych przez niego zaświadczeniach wykonywania pracy w warunkach szczególnych, okresów takiej pracy. Domagał się jednak doliczenia do okresów takiej pracy również okresu pełnienia przez niego służby wojskowej, co pozwoli na spełnienie warunku do przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu tego stanowiska powołał się na zasadę równego traktowania obywateli wobec prawa. W jego ocenie nierówność w niniejszej sprawie sprowadza się do okoliczności zaliczania

do szczególnych warunków okresów pełnienia służby wojskowej jedynie tym pracownikom, którzy bezpośrednio przed podjęciem tej służby i po jej zakończeniu, wykonywali pracę w warunkach szczególnych, przy równoczesnym pominięciu tych pracowników, którzy pracę taką wykonywali dopiero po zakończeniu służby wojskowej, bez względu na okres jaki upłynął od jej zakończenia. Zaznaczył również, że od wcześniejszych decyzji się nie odwoływał, nie miał bowiem świadomości, że może się starać o zaliczenie służby wojskowej do okresów pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu ZUS wskazał, że zaliczył odwołującemu do pracy w warunkach szczególnych wszystkie okresy takiej pracy potwierdzone przez jego pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Nadto zaznaczył, iż nie zaliczył odwołującemu do pracy w warunkach szczególnych okresu pełnienia zasadniczej służby wojskowej od 29 października 1971r. do

6 października 1973r., bowiem w ocenie ZUS z uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego

z dnia 2 grudnia 2013r., w sprawie II UK 217/13 wynika jednoznacznie, że odnosi się on jedynie do sytuacji, gdzie służba wojskowa była bezpośrednio poprzedzona wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych, a po zakończeniu tej służby pracownik w ustawowym terminie wrócił do takiej samej pracy, co przed wojskiem.

Sąd Okręgowy ustalił:

Ubezpieczony K. G. urodził się w dniu (...) Decyzjami

z dnia 1 marca 2012r. i 23 kwietnia 2013r. organ rentowy odmówił mu prawa do wcześniejszej emerytury, wobec wykazania jedynie 13 lat, 9 miesięcy i 5 dni okresów pracy w warunkach szczególnych, zamiast wymaganych 15 lat takiej pracy.

W dniu 12 lutego 2014r. ubezpieczony ponownie wniósł o przyznanie prawa do emerytury.

W dniu 4 marca 2014r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

Sąd ustalił, iż skarżący na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat (vide akta emerytalne).

Bezspornie na dzień wydania zaskarżonej decyzji ubezpieczony ukończył 60 lat życia i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Do okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu na dzień 1 stycznia 1999r. okres zatrudnienia od 16 stycznia 1985r. do 31 grudnia 1998r. w Hucie (...). Ubezpieczony nie kwestionował tej okoliczności w toku procesu, a wprost przyznał, że w innych okresach nie wykonywał takiej pracy.

Ubezpieczony domagał się uznania za pracę w szczególnych warunkach okresu pełnienia przez niego służby wojskowej od 29 października 1971r. do 16 października 1973r. Równocześnie odwołujący przyznał, że zarówno przed podjęciem tej służby, jak również bezpośrednio po jej zakończeniu, nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych.

Powyższe okoliczności są bezsporne i wynikają wprost z akt organu rentowego oraz z oświadczeń składanych przez ubezpieczonego na rozprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl 184 ust 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2012r., przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Należy również podkreślić, iż na mocy art. 1 ustawy z dnia 11 maja 2012r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 6 czerwca 2012r.) od 1 stycznia 2013r. została zmieniona treść cytowanego art. 184, ust. 2. Od tej daty warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest już wymagany.

Na podstawie cytowanych przepisów, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, a nie osiągnął wymaganego wieku.

W przedmiotowej sprawie okoliczność sporna dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Organ rentowy ustalił bowiem, iż ubezpieczony posiada jedynie 13 lat, 9 miesięcy i 5 dni okresów pracy w warunkach szczególnych. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było sporne.

W szczególności przedmiotem sporu było rozstrzygnięcie kwestii możliwości uwzględnienia do pracy w warunkach szczególnych (czego domagał się ubezpieczony) okresu pełnienia zasadniczej służby wojskowej, w oparciu o zasadę wyrażoną w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2013r., w sprawie II UK 217/13, na który powoływał się ubezpieczony oraz w uchwale Sądu Najwyższego w sprawie o sygn. II UZP 6/13, z dnia 16 października 2013roku.

W ocenie Sądu orzekającego, do pracy w warunkach szczególnych, w niniejszej sprawie nie można zaliczyć okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od 29 października 1971r. do 16 października 1973r.

Sąd zwraca uwagę, iż odbywanie zasadniczej służby wojskowej regulowane jest przez ustawę z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2004r. Nr 241, poz. 2416 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 108 ust. 1 tej ustawy obowiązującego w okresie obywatela zasadniczej służby wojskowej przez odwołującego, okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy.

Na podstawie art. 108 ust. 4 ww. ustawy wydane zostało Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44, poz. 318). Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia żołnierzowi, który podjął zatrudnienie stosownie do zasad określonych w § 2-4 (tj. w terminie 30 dni od dnia zwolnienia ze służby wojskowej zgłosił powrót do zakładu pracy), wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie.

Treść powyższych przepisów wskazuje, że skoro czas odbywania służby wojskowej w warunkach określonych w tych przepisach, wlicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie, to okres ten należy zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.). Jedynym ograniczeniem wynikającym z tych przepisów jest okoliczność, że okres służby wojskowej można zaliczyć jedynie do takich samych szczególnych uprawnień jak praca, którą wykonywał przed jej podjęciem i po jej zakończeniu. Nie można zatem zasady tej traktować rozszerzająco.

Sąd Najwyższy w wyroku, z dnia 4 grudnia 2013r. II UK 217/13 (LEX nr 1408683), stwierdził, iż pracownik zatrudniony w szczególnych warunkach, który po zakończeniu czynnej służby wojskowej powraca do tego zatrudnienia w przepisany terminie, zachowuje status pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach w rozumieniu § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w okresie pełnienia tej służby, zaś Sąd orzekający prezentowane stanowisko w pełni podziela (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2010r. I UK 333/09, LEX 585739, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2012r., I UK 399/11, LEX nr 1211140, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2006r., III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/108, M.P.Pr. (...), lex nr 244005).

Wreszcie w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16.10.2013r. (II UZP 6/13 została zawarta zasada, że czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z 21.11.1967 r. o powszechnym obowiązku obrony PRL w brzmieniu obowiązującym do 31.12.1974 r. zalicza się – na warunkach wynikających

z tego przepisu – do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z 17.12.198 r. o emeryturach i rentach

z FUS). Jak wynika z treści uzasadnienia tej uchwały, możliwość zaliczenia służby wojskowej do stażu pracy w warunkach szczególnych istnieje tylko wówczas, gdy pracownik powołany do czynnej służby wojskowej przed powołaniem był zatrudniony w warunkach szczególnych (I kategorii zatrudnienia) i który po zakończeniu tej służby podjął zatrudnienie w tych samych warunkach.

Odnosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, ubezpieczony K. G. odbywał zasadniczą służbę wojskową od (...) w okresie zatrudnienia w Hucie (...), gdzie zgodnie z niekwestionowanym przez odwołującego zaświadczeniem wykonywania pracy w warunkach szczególnych wykonywał pracę uznaną przez ZUS za pracę w warunkach szczególnych dopiero od roku 1985. Zatem nie został powołany do służby wojskowej w momencie wykonywania pracy

w warunkach szczególnych. Nie wrócił też po jej zakończeniu do takiej pracy, albowiem taką pracę zaczął wykonywać ponad 10 lat po zakończeniu tej służby.

A zatem okres zasadniczej służby wojskowej nie może być odwołującemu zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, co przy uwzględnieniu zaliczonego już przez ZUS okresu takiej pracy nie pozwala uznać, że ubezpieczony legitymuje się 15 letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Reasumując, ubezpieczony nie posiada na dzień 1 stycznia 1999r. 15 letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, a zatem mimo spełnienia pozostałych przesłanek, nie może nabyć prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Wobec powyższego Sąd, z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji i odwołanie oddalił.

SSO Maria Pierzycka–Pająk

ZARZĄDZENIE

1.(...)

2. (...)

• (...)

3. (...)

(...)